

ZAKON

O RATIFIKACIJI STATUTA SAVETA EVROPE

(Objavljen u "Sl. listu SCG - Međunarodni ugovori", br. 2 od 31. marta 2003)

Član 1.

Ratifikuje se Statut Saveta Evrope, potpisan 5. maja 1949. godine u Londonu, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2.

Tekst Statuta u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

STATUT SAVETA EVROPE

Vlade Kraljevine Belgije, Kraljevine Danske, Republike Francuske, Republike Irske, Republike Italije, Velikog Vojvodstva Luksemburga, Kraljevine Holandije, Kraljevine Norveške, Kraljevine Švedske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Severne Irske,

Uverene da je zalaganje za mir zasnovano na pravdi i međunarodnoj saradnji od vitalnog interesa za očuvanje ljudskog društva i civilizacije;

Potvrđujući privrženost duhovnim i moralnim vrednostima koje su zajednička baština njihovih naroda i stvarni izvor lične i političke slobode i vladavine zakona, principi na kojima se zasniva svaka istinska demokratija;

Uverene da je za očuvanje i dalje ostvarivanje tih ideala, a u interesu ekonomskog i socijalnog napretka potrebno veće jedinstvo svih evropskih zemalja sa sličnim pogledima;

Smatrajući da je za zadovoljavanje te potrebe i težnji koje izražavaju njihovi narodi potrebno neodložno stvoriti organizaciju u kojoj će evropske države biti tešnje povezane;

Odlučile su, s tim u vezi, da obrazuju Savet Evrope koji će obuhvatati komitet predstavnika vlada i konsultativnu skupštinu, i u tu svrhu usvojile su sledeći tekst Statuta:

Poglavlje I CILJ SAVETA EVROPE

Član 1.

a) Cilj Saveta Evrope je ostvarenje većeg jedinstva između članica u cilju očuvanja i ostvarivanja ideala i načela, koji su njihova zajednička baština, i podsticanju njihovog ekonomskog i društvenog napretka.

b) Ovaj cilj će se ostvarivati preko organa Saveta, razmatranjem pitanja od zajedničkog interesa, zaključivanjem sporazuma i zajedničkom akcijom u ekonomskoj, socijalnoj, kulturnoj naučnoj, pravnoj i administrativnoj oblasti, kao i putem očuvanja i razvoja ljudskih prava i osnovnih sloboda.

c) Učešće država u Savetu Evrope ne treba da utiče na njihov doprinos radu Ujedinjenih nacija i drugih međunarodnih organizacija ili saveza čije su članice.

d) Pitanja nacionalne odbrane nisu u nadležnosti Saveta Evrope.

Poglavlje II ČLANSTVO

Član 2.

Članovi Saveta Evrope su strane ugovornice ovog statuta.

Član 3.

Svaki član Saveta Evrope prihvata princip vladavine prava i princip na osnovu koga sva lica pod njegovom jurisdikcijom uživaju ljudska prava i osnovne slobode, i iskreno će aktivno sarađivati na ostvarivanju cilja navedenog u Poglavlju I.

Član 4.

Svaka evropska država koja se smatra sposobnom i spremnom da se pridržava odredaba člana 3. može biti pozvana od strane Komiteta ministara da postane članica Saveta Evrope. Svaka tako pozvana država postaje član čim u svoje ime deponuje kod Generalnog sekretara instrument o pristupanju ovom statutu.

Član 5.

a) U posebnim okolnostima, evropska zemlja koja se smatra sposobnom i spremnom da se pridržava odredaba člana 3. može biti pozvana od strane Komiteta ministara da postane pridruženi član Saveta Evrope. Svaka tako pozvana zemlja postaje pridruženi član čim u svoje ime deponuje kod Generalnog sekretara instrument o prihvatanju ovog statuta. Pridruženi član ima pravo da bude predstavljen samo u Konsultativnoj skupštini.

b) Izraz "član", kako je upotrebljen u ovom statutu, odnosi se i na pridružene članove, osim kada je upotrebljen u vezi sa predstavljanjem u Komitetu ministara.

Član 6.

Pre nego što uputi poziv iz članova 4. ili 5. Komitet ministara utvrđuje broj predstavnika u Konsultativnoj skupštini na koje budući član ima pravo, kao i njegov finansijski doprinos.

Član 7.

Svaki član Saveta Evrope može istupiti iz članstva pošto o svojoj odluci zvanično obavesti Generalnog sekretara. Povlačenje stupa na snagu krajem finansijske godine u kojoj je dostavljeno saopštenje, ako se dostavi u toku prvih devet meseci te finansijske godine, ili krajem sledeće finansijske godine, ako se saopštenje dostavi u poslednja tri meseca.

Član 8.

Svakom članu Saveta Evrope koji ozbiljno prekrši odredbe člana 3. može se uskratiti pravo da bude predstavljen i može biti pozvan od strane Komiteta ministara da se povuče pod uslovima predviđenim u članu 7. Ukoliko takav član ne postupi u skladu s takvim zahtevom, Komitet može doneti odluku da mu je članstvo u Savetu prestalo počev od datuma koji utvrdi Komitet.

Član 9.

Ako član ne izvršava svoje finansijske obaveze, Komitet ministara može mu uskratiti pravo da bude zastupljen u Komitetu i Konsultativnoj skupštini sve dok ne ispuni spomenute obaveze.

Poglavlje III OPŠTE ODREDBE

Član 10.

Organi Saveta Evrope su:

1. Komitet ministara;
2. Konsultativna skupština. (Napomena: Februara 1994. Komitet ministara je odlučio da ubuduće koristi naziv "Parlamentarna skupština" u svim dokumentima Saveta Evrope.)

Ove organe opslužuje Sekretarijat Saveta Evrope.

Član 11.

Sedište Saveta Evrope je u Strazburu.

Član 12.

Zvanični jezici Saveta Evrope su engleski i francuski. Poslovnica Komiteta ministara i Parlamentarne skupštine utvrđuju se okolnosti i uslovi u kojima se mogu koristiti drugi jezici.

Poglavlje IV KOMITET MINISTARA

Član 13.

Komitet ministara je organ koji deluje u ime Saveta Evrope u skladu sa članovima 15. i 16.

Član 14.

Svaki član ima pravo na jednog predstavnika u Komitetu ministara, a svaki predstavnik raspolaže jednim glasom. Predstavnici u Komitetu su ministri inostranih poslova. Ako ministar inostranih poslova nije u mogućnosti da prisustvuje zasedanju ili to druge okolnosti nalažu, može se odrediti zamenik da deluje umesto njega. Zamenik bi trebalo kad god je to moguće da bude član vlade svoje zemlje.

Član 15.

a) Komitet ministara razmatra, na preporuku Parlamentarne skupštine ili po sopstvenoj inicijativi, odgovarajuće mere za ostvarenje cilja Saveta Evrope, uključujući zaključenje konvencija ili sporazuma i usvajanje od strane vlada zajedničke politike u odnosu na konkretna pitanja. Njegove zaključke Generalni sekretar dostavlja članovima.

b) U odgovarajućim slučajevima zaključci Komiteta ministara mogu imati oblik preporuka vladama članicama, a Komitet može zatražiti od vlada članica da ga upoznaju s preduzetim merama u vezi s pomenutim preporukama.

Član 16.

Komitet ministara reguliše sva pitanja u vezi s unutrašnjom organizacijom i uređenjem Saveta Evrope u skladu sa odredbama članova 24, 28, 30, 32, 33. i 35. koji se odnose na ovlašćenja Parlamentarne skupštine. U tom cilju on donosi potrebne finansijske i administrativne propise.

Član 17.

Komitet ministara može obrazovati, ako to smatra za potrebno, komitete ili komisije savetodavnog ili tehničkog karaktera.

Član 18.

Komitet ministara usvaja poslovnik kojim se, između ostalog, utvrđuje:

1. kvorum;
2. način imenovanja i mandat predsednika;
3. postupak za utvrđivanje dnevnog reda, kao i podnošenje predloga za rezolucije; i
4. uslovi za obaveštavanje o imenovanju zamenika shodno članu 14.

Član 19.

Prilikom svakog zasedanja Parlamentarne skupštine, Komitet ministara upućuje Skupštini izveštaje o svojoj aktivnosti, sa odgovarajućom dokumentacijom.

Član 20.

a) Rezolucije Komiteta ministara o sledećim značajnim pitanjima, naime:

1. preporuke u skladu sa članom 15 (b);
2. pitanja u skladu sa članom 19;
3. pitanja u skladu sa članom 21a) i b);
4. pitanja u skladu sa članom 33;
5. preporuke u vezi s izmenama i dopunama članova 1(d), 7, 15, 20. i 22; i
6. svako drugo pitanje za koje Komitet, u skladu sa Rezolucijom usvojenom prema tački d) dalje u tekstu, donese odluku da se o tome glasa konsenzusom zbog njegovog značaja koji zahteva jednoglasno glasanje predstavnika koji glasaju kao i većinu predstavnika koji imaju pravo da učestvuju u radu Komiteta.

b) O pitanjima koja se odnose na poslovnik ili finansijske i administrativne propise, odluke se mogu donositi prostom većinom glasova predstavnika koji imaju pravo da zasedaju u Komitetu.

c) Rezolucije Komiteta na osnovu članova 4. i 5. donose se dvotrećinskom većinom glasova svih predstavnika koji imaju pravo da zasedaju u Komitetu.

d) Sve druge rezolucije Komiteta, uključujući i usvajanje budžeta, poslovnika finansijskih i administrativnih propisa, preporuka o izmenama i dopunama članova ovog statuta, sem onih koje su pomenute u tački (a)

5, i odluke, u slučaju nedoumice koju tačku ovog člana treba primeniti, donose se dvotrećinskom većinom glasova predstavnika koji glasaju i većinom predstavnika koji imaju pravo da zasedaju u Komitetu.

Član 21.

a) Ukoliko Komitet ministara ne odluči drukčije, njegovi sastanci se održavaju:

1. iza zatvorenih vrata, i
2. u sedištu Saveta.

b) Komitet određuje koje informacije treba objaviti u vezi sa zaključcima i diskusijama na sastancima koji se vode iza zatvorenih vrata.

c) Komitet se sastaje pre i za vreme svakog zasedanja Parlamentarne skupštine i u ostalim slučajevima kada tako odluči.

Poglavlje V PARLAMENTARNA SKUPŠTINA

Član 22.

Parlamentarna skupština je savetodavni organ Saveta Evrope koji raspravlja pitanja iz svoje nadležnosti u skladu sa Statutom i dostavlja svoje zaključke Komitetu ministara u obliku preporuka.

Član 23. (Napomena: Izmenjen i dopunjen u maju 1951.)

a) Parlamentarna skupština može razmotriti i dati preporuke o svakom pitanju u okviru ciljeva i nadležnosti Saveta Evrope utvrđenim u Poglavlju I. Takođe razmatra i može dati preporuke o svakom pitanju o kojem Komitet ministara zatraži mišljenje.

b) Skupština utvrđuje dnevni red u skladu s odredbama tačke a). Pri tom će imati u vidu rad drugih evropskih međuvladinih organizacija čije su članice neki ili svi članovi Saveta Evrope.

c) U slučaju nedoumice, predsednik Skupštine odlučuje da li neko pitanje koje je pokrenuto u toku zasedanja spada u dnevni red Skupštine.

Član 24.

Parlamentarna skupština može, vodeći računa o odredbama člana 38(d), osnivati komitete ili komisije zadužene za razmatranje i podnošenje izveštaja o svim pitanjima iz svoje nadležnosti, kao što je utvrđeno u članu 23. radi analiziranja, pripreme pitanja kao i davanja mišljenja o svim pitanjima procedure.

Član 25. (Napomena: Prva rečenica stava a) izmenjenog i

dopunjenog maja 1951. godine. Poslednje dve alineje stava a) dodate su maja 1953: prva alineja stava izmenjena je i dopunjena oktobra 1970.)

a) Parlamentarnu skupštinu čine predstavnici svih država članica koje bira parlament iz svojih redova, ili koje imenuju članovi parlamenta na način koji on odredi, ali uz pravo vlade svake članice da vrši dopunska imenovanja onda kada parlament ne zaseda ili nije utvrdio proceduru koju u tom slučaju treba slediti. Svaki predstavnik mora da bude državljanin zemlje koju predstavlja, ali ne može istovremeno biti i član Komiteta ministara.

Mandat predstavnika imenovanih na ovaj način računa se od početka redovnog zasedanja nakon njihovog imenovanja; mandat ističe početkom narednog redovnog zasedanja ili jednog od narednih redovnih zasedanja; međutim, ukoliko se održe novi parlamentarni izbori, članovi imaju pravo da vrše nova imenovanja.

Ukoliko neki član popunjava mesta upražnjena zbog smrtnog slučaja ili ostavke, ili pristupi novim imenovanjima nakon parlamentarnih izbora u svojoj zemlji, mandat novih predstavnika se računa od prve sednice Skupštine nakon imenovanja.

b) Za vreme zasedanja Skupštine nijedan predstavnik ne može biti lišen mandata bez njene saglasnosti.

c) Svaki predstavnik može imati zamenika koji će u njegovom odsustvu biti ovlašćen da zaseda, uzima reč i glasa umesto njega. Odredbe gornje tačke a) primenjuju se takođe na imenovanju zamenika.

Član 26. (Napomena: Izmenjen i dopunjen decembra 1951, maja 1958, novembra 1961, maja 1963, maja 1965, februara 1971, decembra 1974, oktobra 1976, januara 1978, novembra 1978, novembra 1988, maja 1989, novembra 1990, novembra 1991, maja 1992, maja 1993, juna 1993, oktobra 1993, novembra 1994, februara 1995, novembra 1995, februara 1996, novembra 1996, aprila 1999, januara 2001. i maja 2002.)

Članovi imaju pravo na sledeći broj predstavnika:

Albanija	4	
Andora		2
Jermenija	4	
Austrija	6	
Azerbejdžan		6
Belgija	7	
Bosna i Hercegovina		5
Bugarska	6	
Hrvatska	5	
Kipar		3
Češka Republika	7	
Danska		5
Estonija	3	

Finska		5
Francuska	18	
Gruzija	5	
SR Nemačka		18
Grčka		7
Mađarska	7	
Island		3
Irska		4
Italija	18	
Latvija	3	
Lihtenštajn		2
Litvanija	4	
Luksemburg		3
Malta		3
Moldavija	5	
Holandija	7	
Norveška	5	
Poljska		12
Portugalija		7
Rumunija	10	
Rusija		18
San Marino		2
Slovačka	5	
Slovenija	3	
Španija	12	
Švedska	6	
Švajcarska		6
BJR Makedonija		3
Turska		12
Ukrajina	12	
Ujedinjeno Kraljevstvo		18

Član 27. (Napomena: Izmenjen i dopunjen maja 1951.)

Uslovi pod kojima Komitet ministara može biti kolektivno predstavljen u debatama Skupštine ili uslovi pod kojima individualni predstavnici ili njihovi zamenici u Komitetu mogu istupati utvrđuju se odgovarajućim odredbama poslovnika koje može izraditi Komitet nakon konsultacija sa Skupštinom.

Član 28.

a) Parlamentarna skupština usvaja svoj poslovnik i bira iz redova svojih članova predsednika, koji ostaje na dužnosti do sledećeg redovnog zasedanja.

b) Predsednik rukovodi radom, ali ne učestvuje ni u debati ni u glasanju. Zamenik predstavnika koji vrši funkciju predsednika može da zaseda, uzima reč i glasa umesto njega.

c) Poslovnikom se, između ostalog, utvrđuje:

1. kvorum;
2. način izbora i mandat predsednika i drugih funkcionera;
3. način izrade dnevnog reda i njegovog dostavljanja predstavnicima;

i

4. vreme i način saopštavanja imena predstavnika i njihovih zamenika.

Član 29.

Uzimajući u obzir odredbe člana 30. ove rezolucije Parlamentarne skupštine, uključujući rezolucije koje se odnose na:

1. davanje preporuka Komitetu ministara;
2. predlaganje Komitetu pitanja koja treba da razmatra Skupština;
3. formiranje komiteta ili komisija;
4. utvrđivanje datuma početka zasedanja;
5. utvrđivanje potrebne većine za rezolucije koje se ne odnose na stavove od (1) do (4) ili utvrđivanje, u slučaju nedoumice, odgovarajuće većine, donose se dvotrećinskom većinom glasova predstavnika koji glasaju.

Član 30.

Rezolucije Skupštine koje se odnose na pitanja unutrašnje procedure, što obuhvata i izbor funkcionera, određivanje članova komiteta i komisija i usvajanje poslovnika, donose se onakvom većinom kakvu utvrdi Parlamentarna skupština u skladu sa članom 29(5).

Član 31.

Debate o stavljanju nekog pitanja na dnevni red Parlamentarne skupštine treba da se odnose samo na razlog za ili protiv njegovog stavljanja na dnevni red.

Član 32.

Parlamentarna skupština održava svake godine redovno zasedanje čiji datum i trajanje utvrđuje Skupština tako da se, što je moguće više, izbegne moguće poklapanje sa zasedanjem parlamenta zemalja članica i zasedanjem Generalne skupštine Ujedinjenih nacija. Trajanje redovnog zasedanja ne treba da bude duže od mesec dana osim ako Skupština i Komitet ministara sporazumno ne odluče drukčije.

Član 33.

Redovna zasedanja Parlamentarne skupštine održavaju se u sedištu Saveta, osim ako Skupština i Komitet ministara sporazumno ne odluče drukčije.

Član 34. (Napomena: Izmenjen i dopunjen maja 1951.)

Parlamentarna skupština može da sazove vanredno zasedanje na

osnovu inicijative Komiteta ministara ili predsednika Skupštine i posle njihove uzajamne saglasnosti i da utvrdi vreme i mesto njegovog održavanja.

Član 35.

Debate u Parlamentarnoj skupštini su javne ukoliko sama Skupština ne odluči drukčije.

Poglavlje VI SEKRETARIJAT

Član 36.

a) Sekretarijat čine generalni sekretar, zamenik generalnog sekretara i potrebno osoblje.

b) Generalnog sekretara i zamenika generalnog sekretara imenuje Parlamentarna skupština na preporuku Komiteta ministara.

c) Ostale članove Sekretarijata imenuje generalni sekretar u skladu s administrativnim propisima.

d) Nijedan član Sekretarijata ne može imati zaposlenje koje plaća neka vlada, biti član Parlamentarne skupštine ili nekog nacionalnog parlamenta ili se baviti poslovima nespojivim s njegovim dužnostima.

e) Svaki član osoblja Sekretarijata mora, svečanom izjavom, potvrditi svoju privrženost Savetu Evrope i rešenost da savesno izvršava zadatke ne potpadajući pod uticaj bilo kakvih razloga nacionalnog karaktera, kao i spremnost da ni od jedne vlade niti bilo kog organa izvan Saveta ne traži ili prima instrukcije u vezi sa izvršavanjem svojih zadataka, da se uzdržava od svakog postupka nespojivog sa njegovim statusom međunarodnog službenika odgovornog isključivo pred Savetom. Generalni sekretar i zamenik generalnog sekretara daju ovu izjavu pred Komitetom, a svi ostali članovi osoblja pred generalnim sekretarom.

f) Svaka država članica mora poštovati međunarodni karakter funkcija generalnog sekretara i osoblja Sekretarijata i nastojati da na njih ne utiče u vršenju njihovih funkcija.

Član 37.

a) Prostorije Sekretarijata nalaze se u sedištu Saveta.

b) Za rad Sekretarijata generalni sekretar odgovara Komitetu ministara. Sekretarijat pruža Parlamentarnoj skupštini, uzimajući u obzir odredbe člana 38 (d), administrativne i druge usluge koje joj mogu biti potrebne.

Poglavlje VII FINANSIRANJE

Član 38. (Napomena: Stav e člana 38. je dodat u maju 1951.)

a) Svaka članica snosi troškove svog predstavljanja u Komitetu ministara i Parlamentarnoj skupštini.

b) Rashodi Sekretarijata, kao i svi ostali zajednički rashodi, dele se među svim članovima i to u srazmeri koju utvrđuje Komitet prema broju stanovnika svake zemlje. Visinu doprinosa pridruženog člana utvrđuje Komitet.

c) Svake godine generalni sekretar u skladu s finansijskim propisima podnosi budžet Komitetu na usvajanje.

d) Generalni sekretar podnosi Komitetu zahteve Skupštine koji bi mogli prouzrokovati troškove koji premašuju iznos sredstava predviđenih budžetom za Skupštinu i njen rad.

e) Generalni sekretar takođe podnosi Komitetu ministara i predračun troškova koje će izazvati primena svake preporuke dostavljene Komitetu. Rezolucija čije sprovođenje zahteva dodatne troškove neće se smatrati usvojenom ukoliko Komitet nije odobrio odgovarajući predračun dodatnih troškova.

Član 39.

Generalni sekretar svake godine saopštava vladi svake članice iznos doprinosa. Doprinos se smatra prispelim za naplatu od trenutka ovog saopštenja i plaća se generalnom sekretaru u roku od šest meseci.

Poglavlje VIII PRIVILEGIJE I IMUNITETI

Član 40.

a) Savet Evrope, predstavnici država članica i Sekretarijat uživaju na teritorijama članica imunitet i privilegije neophodne za vršenje svoje funkcije. Imuniteti podrazumevaju i imunitet predstavnika u Parlamentarnoj skupštini od hapšenja i svih zakonskih postupaka na teritorijama svih članica zbog diskusija ili glasanja u Skupštini, njenim komitetima ili komisijama.

b) Članovi se obavezuju da što pre zaključe sporazum kako bi omogućili punu primenu odredaba iz tačke a) ovog člana. U tom cilju, Komitet ministara će preporučiti vladama članova zaključenje sporazuma kojim će se utvrditi imuniteti i privilegije priznati na njihovim teritorijama. Pored toga, s vladom Republike Francuske zaključiće se poseban sporazum kojim će biti utvrđeni imuniteti i privilegije koje Savet uživa u

svom sedištu.

Poglavlje IX IZMENE I DOPUNE

Član 41.

a) Predlozi za izmene i dopune ovog statuta mogu se podnositi Komitetu ministara ili, u skladu sa uslovima predviđenim članom 23, Parlamentarnoj skupštini.

b) Komitet će preporučiti i uključiti u protokol one izmene Statuta koje smatra poželjnim.

c) Svaki protokol o izmenama i dopunama stupa na snagu kada ga potpišu i ratifikuju dve trećine članica.

d) Bez obzira na odredbe iz prethodnih tačaka ovog člana, izmene i dopune članova 23. do 35, 38. i 39, koje odobre Komitet i Skupština, stupaju na snagu sa danom odobrenja Generalnog sekretara dostavljenog vladama članova kojim se potvrđuje da su izmene i dopune odobrene. Odredbe ove tačke ne mogu se primenjivati pre završetka drugog redovnog zasedanja Skupštine.

Poglavlje X ZAVRŠNE ODREDBE

Član 42.

a) Ovaj statut podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti deponuju se kod vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Severne Irske.

b) Statut stupa na snagu nakon podnošenja sedam ratifikacionih instrumenata. Vlada Ujedinjene Kraljevine će obavestiti sve vlade potpisnice o stupanju Statuta na snagu i saopštiti im imena onih koji su s tim datumom postali članovi Saveta Evrope.

c) Nakon toga, svaki drugi potpisnik postaje strana ugovornica ovog statuta počev od datuma deponovanja ratifikacionog instrumenta.

U potvrdu toga su potpisani, za to propisno ovlašćeni, potpisali ovaj statut.

Sastavljeno u Londonu, 5. maja 1949. godine, na francuskom i engleskom, s tim da su oba teksta jednako verodostojna, a u jednom jedinom primerku koji se deponuje u arhiv Vlade Ujedinjene Kraljevine, koja će overene kopije dostaviti ostalim vladama potpisnicama.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Srbije i Crne Gore - Međunarodni ugovori".